

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

TOY MARCEL PREVOST

Ο ένας πίσω από τόν άλλο, οι τρεις νεαροί ρασοφόροι ακολουθούσαν ένα μονοπάτι μέσα στο δάσος του Τρουαί, ένα μονοπάτι που κυμάτιζε ανάμεσα στους θάμνους, κάτω από τὰ δένδρα που είχαν φορέσει τὰ καλοκαιρινά τους ρούχα.

Ήσαν τρεις μαθηταί της Ιερατικής σχολής του Ούρσιέρ, που έκαναν τόν περίπατό τους της Τετάρτης. Ο ένας ήταν ψηλός και οι άλλοι δυο πιο κοντοί. Ο ψηλός, πολύ αδύνατος, πολύ χλωμός, λεγόταν Σαμπέρ ήταν γυιός ενός δημοσίου υπαλλήλου από τὸ Σαιν Άμάν. Οι άλλοι δυο ήσαν παιδιά αγροτών. Η καταγωγή τους φαινόταν από τὸ χοντροκομμένο και κοινό πρόσωπό τους από τὸ περπάτημά τους που έμοιαζε με βοδιών που όργωνουν, από τὰ χέρια τους και τὰ πόδια τους που ήσαν σαν ὑπηρετῶν. Λεγότουσαν Όριγιάρ και Βερζιέ.

Τὸ μονοπάτι, φαρδαινοντας μονομιάς, έβγαζε σ' ένα ξέφωτο, όπου διασταυρωνόντουσαν πέντε δρόμοι. Εκεί, ὁ Βερζιέ φώναξε:

— Άλτ!

Κ' οι τρεις στάθηκαν άμέσως. Ο Όριγιάρ κι' ὁ Βερζιέ έσκούπισαν τὸν ιδρώτα από τὰ πρόσωπά τους με μεγάλα κόκκινα φουλάρια στη μέση τῶν όποιων ήταν ζωγραφισμένο τὸ πορτραίτο του θασιλέως Λουδοβίκου 13ου. Ο Σαμπέρ, του όποιου ἡ έπιδερμίδα, τεντωμένη επάνω στα κόκκαλα, δέν είχε ούτε μιὰ σταγόνα ιδρώτος, κύτταζε κατ' ευθείαν μπροστά του, μέσα από τὰ άνοιγματα που σχημάτιζαν τὰ δέντρα.

Ο Όριγιάρ αναστέναξε και είπε!

— Κάνει τρομερή ζέστη!

Ο Βερζιέ του άπάντησε:

— Ναι, μὰ μη σὲ νοιάζει... Θα διαλέξουμε μιὰ καλή θέσι στη σκιά, άπάνω στη χλόη, θα ξαπλωθούμε με τὴ ράχη και... καλή νύχτα...

— Ξέρεις πὼς αυτό άπαγορεύεται, παρατήρησε ὁ Σαμπέρ.

— Νά κάτι που ούτε τὸ λογαριάζω, άποκριθηκε ὁ Βερζιέ. Έξ άλλου, ποίος μπορεί νὰ μὰς βρῆ εδώ πέρα;... Δέν υπάρχει ούτε ένας άββάς έξω με τέτοια ζέστη... Όλοι κοιμούνται μέσα στην κάμαρή τους. Λοιπόν, θάρητε;

Ο Όριγιάρ μονάχα τὸν άκολούθησε. Ξαπλώθηκαν και οι δυο καταγῆς, άπάνω στη χλόη. Τὸ ὕψωματάκι που σχημάτιζε ἡ ρίζα μιὰς θαλανιδιάς, τούς χρησίμευσε για πρσκέφαλο. Σκέπασαν τὸ μέτωπό τους με τὰ καπέλλα τους για νὰ φυλάγωνται από τις άκτίνες του ήλιου που γλυστρούσαν μέσα' από τὰ κλαειά. Άφου ξαπλώθηκαν, ὁ Βερζιέ φώναξε στον Σαμπέρ:

— Ξέρεις, Άλφρέδε, υπάρχει ακόμα θέσι στο στρώμα μας.

Μὰ εκείνος, θγάζοντας τὴ Σύνοψί του μέσα άπ' τὸ ράσο του, άποκριθηκε:

— Όχι... όχι ακόμα... σὲ λίγο... Νά διαβάσω πρώτα τούς Ψαλμούς...

Παραιέρισε λίγο, άκούμπησε στον κορμό ενός δένδρου, άνοιξε τὸ βιβλίό του κι' άρχισε νὰ μουμουρίζη μερικές λατινικές πρσευχές.

Όλογυρά του, τὸ δάσος, κάτω από τὴ βαρεία ζέστη του άπογεύματος, άπλωνόταν σιωπηλό, ασάλευτο... Κάθε τόσο, ὁ νεαρός κληρικός ανασήκωσε τὸ κεφάλι του. Και έθλεπε τούς συντρόφους του που κοιμόντουσαν, κόκκινοι, ιδρωμένοι και ροχαλίζοντας, με τὰ καπέλλα τους επάνω στη μύτη τους, με τὰ τέσσερα ποδάρια τους τεντωμένα...

Ξαφνικά, έκλεισε τὸ βιβλίό του και με βῆμα άποφασιστικό έπῆρε έναν από τούς πέντε δρόμους που ξεκινούσαν από τὸ ξέ-

φωτο. Βάδιζε γρήγορα επί πέντε λεπτά κι' έπειτα έκοψε τὸν ὄρομό του...

Σ' έκατὸ μέτρων περίπου άπόστασι, φαινόταν μιὰ σιδηροδρομική γραμμή. Τὸ σπιτάκι του φύλακα της γραμμῆς θρισκόταν στο πλάι. Έθλεπε κανείς μέσα από τὰ δέντρα τὰ κόκκινα κεραμίδια του, τ' άνοιχτά του παράθυρα και τὴν καπνοδόχου που κάπνιζε νωχελικά. Σὲ κάποια στιγμή, μιὰ νέα κοπέλλα φάνηκε στην πόρτα του, κρατῶντας έναν κουβά που πήγε νὰ τὸν γεμίση στο πηγάδι, και ξαναγύρισε.

Ο Σαμπέρ είχε σταθῆ, διστάζοντας νὰ εξακολουθήση τὸν δρόμο του. Όσοσο ήξερε καλά πὼς ἡ Μαριέττα θρισκόταν μόνη στο σπίτι. Μεταξύ τῶν δυο και τῶν πέντε τὸ άπόγευμα, δέν περνῶσε καθόλου τραινὸ κι' ὁ φύλακας — ὁ πατέρας της Μαριέττας — έπωφελείτο της ευκαιρίας για νὰ κάνη έναν γύρο στο δάσος, νὰ έπιθεωρήση τις παγίδες του και νὰ ρίξη μερικές τουφεκιές.

Ο Σαμπέρ τὰ ήξερε αυτά, γιατί πήγαινε εκεί κάθε Τετάρτη, εδώ και οὐδὸ μήνες — από τὴν ἡμέρα που, χωρισμένος από τούς συντρόφους του, είχε χαθῆ μέσα στο δάσος κι' είχε χτυπήσει τὴν πόρτα του φύλακα για νὰ ρωτήση ποιὸ δρόμο έπρεπε νὰ πάρη.

Η Μαριέττα τὸν είχε πληροφορήσει χαμογελῶντας και κυττάζοντάς τον στο πρόσωπο με τὰ γκρίζα της τὰ μάτια. Τὴν έπομένη Τετάρτη, ξαναπέρασε από εκεί κι' έπιασε κουβέντα με τὴ νέα κοπέλλα. Έτσι του έγινε συνήθεια, σὲ κάθε έξοδό του, ν' άποχωρίζεται από τούς άλλους δυο συντρόφους του, νὰ πηγαίνει ὡς τὸ σπίτι του φύλακα, ν' άκουμπῆ άπ' έξω στο παράθυρο κι' εκεί, μιλῶντας ἡ σωπαίνοντας, νὰ κυττάζη τὴ Μαριέττα που έρραβε, έπλενε ἡ φρόντιζε για τὸ φαί στο τζάκι. Άσυναίσθητα, σιγά-σιγά, ἡ καρδιά του είχε τσιμπηθῆ. Και σήμερα δέν μπορούσε πειὰ νὰ τὸ κρύψη από τὸν έαυτό του, πὼς ήταν έρωτευμένος.

Κι' έπειδῆ είχε καρδιά τίμια, και που δέν έμοιαζε καθόλου μ' εκείνους που γίνονται κληρικοί για νὰ ξεφύγουν από τὸ άλέτρι ἡ από τὸ στρατό, είχε πει:

«Άξίζει καλύτερα νὰ μη γίνω καθόλου παπᾶς παρά νὰ γίνω κακὸς παπᾶς».

Έίχε λάβει μάλιστα τὸ ἴδιο εκείνο πρῶι, μιὰ μεγάλη άπόφασι. Μὰ νὰ τώρα που είχε έρθει ἡ στιγμή νὰ δράση, φοβόταν, δίσταζε, δέν τολμούσε...

«Θεέ μου! ψιθύρισε. Βοήθησέ με!...»

Και ξανάρχισε τὸν δρόμο του. Με τὸ κεφάλι σκυμμένο, ὠνειροπολεῦσε... Ωνειρευόταν τὸ μέλλον, ὅπως θα ξανανοιγόταν γι' αὐτὸν σύμφωνα με τὴν άπόφασι που είχε πάρει, τὸ ράσο του που θα τὸ άφηνε στην Ιερατική σχολή, τὸ γυρισμό του στον τόπο του με μιὰ γυναίκα δική του και τὰ χαριτωμένα παιδιὰ που θ' άποκτοῦσε μαζί της...

***

— Καλημέρα, κύριε άββά...

Άκούγοντας τὴ φωνή αὐτή, ὁ Σαμπέρ ὕψωσε τὰ μάτια του. Τὸ σπίτι του φύλακα ήταν μπροστά του κι' από τὸ παράθυρο του χαμογελοῦσε ἡ Μαριέττα.

— Καλημέρα, παιδί μου, της άπάντησε ὁ άββάς. Ο πατέρας σου δέν εἶνε εδώ;

Η έρώτησις αὐτή που της έκανε κάθε φορά ήταν μιὰ άδέξια πνηρία του. Η Μαριέττα έκλεισε τὸ μάτι της και του άπάντησε:

— Όχι, κύριε άββά. Θέλετε νὰ πάω νὰ τὸν φωνάξω;

Εκείνος κοκκίνισε και, χωρίς ν' απαντήσει τίποτε, πλησίασε στο παράθυρο. Η Μαριέττα τότε ξαναγύρισε στο τραπέζι, όπου σιδέρωνε διάφορα άσπρόρρουχα. Διασκέδαζε με τη δειλία που έδειχνε πάντοτε ο άββάς στην αρχή της κουβέντας τους.

Ο Σαμπέρ άκούμπησε στο παράθυρο κι' επί αρκετή ώρα την κύτταζε χωρίς νά λήη τίποτε. Εκείνη, με κανονικές κινήσεις, σιδέρωνε ένα πουκάμισο. Ήταν ωραία, ξανθή, παχουλή, τριανταφυλλένια.

Τέλος, ο άββάς βρήκε τὰ λόγια του και τραύλισε:

—Εργαζόσαστε πάντα τόσο πολύ;...

—Καθώς βλέπετε, κύριε άββά. Δεν μου μένει καιρός νά κάνω κι' έγω περιπάτους, όπως έσείς. Έξ' άλλου, μου φαίνεται ότι αν δεν εργαζόμουν, μόνη καθώς είμαι, θά στενοχωριόμουν πολύ...

Και πάλι ή σιωπή απλώθηκε μεταξύ τους.

—Θά γίνετε καλή νοικοκυρά, Μαριέττα, ψιθύρισε σέ λίγο ο άββάς, και θά κάνετε ευτυχισμένο αυτόν που θά σ'άς παντρευτή.

—Αυτό εξαρτάται, είπε ή Μαριέττα.

—Εξαρτάται... από τί; ρώτησε ξαφνισμένος ο Σαμπέρ.

—Ναί, εξαρτάται, ξανάπε ή Μαριέττα. Θά κάνω ευτυχισμένο τον άντρα που θά πάρω αν τον αγαπάω. Αν δεν τον αγαπάω, δεν θά τον κάνω ευτυχισμένο.

Ο άββάς χαμογέλασε προσποιητά, ενώ ή καρδιά του χτυπούσε δυνατά. Έπειτα ρώτησε τρυφερά:

—Και δεν αγαπάς κανένα τώρα, Μαριέττα;

—Τώρα; του άπάντησε εκείνη. Δεν ξέρω... Δεν έρχεται κανένας εδώ...

Ο Σαμπέρ συγκέντρωσε όλο του το θάρρος και τραύλισε με φωνή τσακισμένη από την ταραχή του:

—Κι' έμένα... κι' έμένα δεν μ' αγαπάς λίγο;

Εκείνη πλησίασε χαμογελώντας πο νηρά και τον κύτταζε με τὰ γκρίζα της ματια, όπου καθρεφτιζόταν ή πρασινάδα του δάσους.

—Έσ'άς, κύριε άββά; Μά ναί.. Σ'άς αγαπώ..

Βρισκόταν μπρός στο παράθυρο τώρα. Ο άββάς, στον οποίο τὰ λόγια: «Σ' αγαπώ...» τον είχαν χαϊδέψει σαν μια γλυκειά αύρα, άρπαξε τὸ χέρι της νέας, και μη τολμώντας νά την κυττάξει στα μάτια, άρχισε νά τής μιλάη γρήγορα:

—Κι' έγω σ' αγαπώ πολύ, παραπολύ... Σ' αγαπώ περισσότερο απ' ό,τι πρέπει... Σ' αγαπώ τόσο, ώστε νά ξεχνάω τους όρκους που έδωσα στον Θεό. Από την ήμέρα που σε πρωτευίδα έδω, δεν κάνω τίποτε άλλο παρά νά σε σκέφτωμαι, όπου κι' αν θρίσκωμαι... και μέσα στην έκκλησία ακόμα... Έχασα πια τήν ευσέβειά μου... Γι' αυτό, προκειμένου νά γίνω ένας κακός ιερέας, αποφάσισα νά ξαναγίνω ένας απλός, αλλά καλός χριστιανός... Θέλεις νά μ' ακολουθήσης, παιδί μου...

Η Μαριέττα χαμογελοῦσε μ' ένα χαμόγελο θιασμένο. Τὰ λόγια που είχε άκούσει τής είχαν κάνει κακήν έντύπωση, μά, παρ' όλα αυτά, εύρισκε τον νεανό άββά ωραίο παιδί και την όμιλία του γοητευτική.

Εκείνος τρέμοντας, κατάχλωμος, τήν ξαναρώτησε:

—Λοιπόν;... Πές μου!... Θέλεις νά μ' ακολουθήσης;

Εκείνη τράβηξε άπαλά τὸ χέρι της κι' έκανε λίγο πίσω καθώς του άπαντούσε:

—Νά σ'άς ακολουθήσω, κύριε άββά! Μά δεν μπορώ. Τι θά λεγε ο πατέρας μου;...

Και, μ' ένα πινηρό βλέμμα, συνέχισε:

—Μπορούμε νά εξακολουθήσουμε νά βλέπομαστε εδώ, όταν ο πατέρας μου λείπει. Κανένας δεν θά τὸ μάθει...

Ο άββάς δεν κατάλαβε καλά τί ήθελε νά πη. Κι' επέμεινε:

—Μαριέττα... Σε παρακαλώ... Αφού μ' αγαπάς λίγο, έλα μαζί μου... Θέλω νά γίνης δική μου. Θά εγκαταλείψης τον πατέρα σου και θά παντρευτούμε στην πατρίδα μου...

Μόλις άκουσε τὰ λόγια «θά παντρευτούμε», ή νεα κόρη που κύτταζε τὸ πάτωμα, σήκωσε τὸ κεφάλι της. Νόμισε πως δεν είχε άκούσει καλά.

—Θά παντρευτούμε, είπατε;

—Ναί... ναί... Δεν θέλεις νά γίνης γυναίκα μου;

Η Μαριέττα άρχισε νά γελάη.

—Ω! κύριε άββά... με κοροϊδεύετε.. Πώς μπορεί νά γίνη μια γυναίκα σύζυγος ενός έφημερίου;

Η κραυγή μιας κίσσας άντήχησε μέσα στα δέντρα. Λίγος θερμός άέρας έκανε τὰ φύλλα νά σαλέψουν... Κι' ο άββάς φώναξε:

—Μά έγω δεν είμαι έφημερίος... Δεν είμαι καν ιερέας... Είμαι ακόμα διάκονος... κ' είμαι άπολύτως έλεύθερος νά παντρευτώ αύριο, αν αυτό μου άρέση...

Η Μαριέττα, βλέποντας ότι τής μιλούσε σοβαρά, είχε γίνει σοβαρή κι' εκείνη. Ύψωσε τὸ μέτωπό της και είπε:

—Ω! όλ' αυτά είνε πράγματα που δεν τὰ καταλαβαίνω... Φοράτε ρούχα παπᾶ, μένετε μαζί με παπάδες, είσατε λοιπόν παπᾶς κι' έσείς... Κι' έγω δεν θέλω νά παντρευτώ με παπᾶ...

Έλεγε τὰ λόγια αυτά με φωνή διαπεραστική, με τὰ χαρακτηριστικά συνωφρωμένα, σχεδόν σκληρά... Ο Σαμπέρ μάντεψε ότι ή νεανική κι' επιπόλαιη αυτή καρδιά έκκλινει γι' αυτόν. Όλο του τὸ όνειρο διαλυόταν σαν σαπουνόφουσκα. Ένοιωθε σταγόνες ιδρώτος νά παγώνουν στους κροτάφους του.

—Τότε, τραύλισε, δεν θέλεις;

—Νά γίνω γυναίκα ενός παπᾶ;... Α, όχι, μά τήν αλήθεια!... Έπειτα κι' ο πατέρας μου δεν θά τὸ ήθελε κι' αυτός... Δεν έφθασα ακόμα στο σημείο αυτό...

Είχε ξαναπάρει πάλι τὸ σιδερό της και τὸ περιέφερε με μανία άπάνω στο πουκάμισο, σαν νά τής είχαν κάνει μια προσβολή... Ο άββάς, με τὸ κεφάλι χωμένο στα χέρια του, με τούς άγκώνες στηριγμένους στο πεζούλι του παραθύρου, έκλαιγε...

Η Μαριέττα συγκινήθηκε από τὰ δάκρυα του, γιατί δεν ήταν κακή. Τὸν έπλησίασε, άκούμπησε τὸ χέρι της στο μανίκι του ράσου του και είπε:

—Έλάτε, κύριε άββά... Μη κάνετε έτσι... Τίποτε δεν άλλαξε μεταξύ μας... Θάρχόσαστε νά με βλέπετε κάθε Τετάρτη, όπως πάντα... Δεν κάνει νά κλαίτε...

Κι' επί αρκετή ώρα, του ψιθύριζε γλυκά λόγια... Εκείνος εξακολουθοῦσε νά κλαίη σιωπηλά. Τέλος σήκωσε τὸ κεφάλι του και σκούπισε τὰ μάτια του, χωρίς νά κυττάη τή Μαριέττα... Δυνατοί στεναγμοί έκαναν τὸ στήθος του νά φουσκώνη...

Πήρε τὸ καπέλλο του που είχε γλυστρήσει καταγής και είπε:

—Λοιπόν... Φεύγω... Ωρεβουάρ...

Έκανε μερικά βήματα στο δρόμο, που ώδηγοῦσε πρὸς τὸ ξέφωτο. Η Μαριέττα βγήκε έξω, τὸν συνάντησε και τὸν έπιασε ευγενικά απ' τὸ μπράτσο.

—Είσατε θυμωμένος, κύριε άββά;... του είπε. Πέστε μου ώρεβουάρ με τή συνηθισμένη σας έκφραση...

Ο Σαμπέρ σταμάτησε και στάθηκε άπέναντί της. Τὸν τύλιξε με τὸ βλέμμα της, τὸ τόσο νεανικό τὸ τόσο έκφραστικό.. Κ' είδε τήν άνθηρή ώμορφιά της, τή δροσιά της, τή χάρι της... Όλ' αυτά όλη αυτή ή νεότης ήσαν χαμένα γι' αυτόν... Τὸ μαύρο ράσο που του έσφιγγε τὸ κορμί τὸν χώριζε από τή ζωή.

Τότε ένοιωσε μια ξαφνική όρμη θλιβερής αγάπης, χωρίς έπιθυμία, σχεδόν άδελφικής, μέσα στην όποία μπερδεύόντουσαν ο υϊκτος γιὰ τὸν έαυτό του και ή θλίψις γιὰ τὸν χωρισμό. Άρπαξε τή Μαριέττα μέσα στην άγκαλιά του, τή σήκωσε ψηλά και τή έσφιξε έπάνω στην καρδιά του.

Φωνές γνωστές που τὸν έκαλοῦσαν, άντήχησαν έξαφνα:

—Σαμπέρ! Σαμπέρ!...

Ήσαν ο Βερζιέ κι' ο Όριγιάρ, που είχαν σηκωθῆ από τὸν ύπνο τους και που ζητοῦσαν τὸν σύντροφό τους. Ο άββάς άπόθεσε άπαλά τή Μαριέττα καταγής...

—Αντίο, παιδί μου, τής είπε.

Τώρα έκλαιγε κι' εκείνη.

—Αντίο! του άπάντησε.

Απομακρύνθηκε με μεγάλα βήματα και χαθηκε μέσα στα δέντρα. Δεν άργησε νά συναντήση τούς συντρόφους του και νά πάρουν πάλι κι' οί τρεις τὸ δρόμο τής σχολής.

Ο Σαμπέρ όμως περπατούσε χωρίς νά λήη τίποτε... Ο ήλιος φλογερός ακόμα, τὸν χτύπούσε... Και στις ώμοπλάτες, τὸ μαύρο ράσο του φλόγιζε τή ράχη.

Απομακρύνθηκε με μεγάλα βήματα και χαθηκε μέσα στα δέντρα